

Nr 1217

Av herr **Wallmark**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 88, angående högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland.

(Lika lydande med motion nr 1425 i Andra kammaren)

Starka närings- och lokaliseringsspolitiska skäl talar för att den högre utbildningen i Norrland bör kompletteras med en högre *teknisk* utbildning. En sådan åtgärd kan verka kraftigt stimulerande på det norrländska näringslivet. En förutsättning är dock, vilket framhållits i proposition nr 88, att en sådan satsning ingår i ett genomtänkt större program, i vilket andra forsknings- och utvecklingsstimulerande åtgärder särskilt beaktas. Att sådana särskilda satsningar skall komma till stånd har tidigare förutskickats av regeringen. En annan förutsättning är att utbildningen utformas som en civilingenjörsutbildning av samma höga kvalitet som vi redan har vid befintliga högskolor. Skulle kvalitetskravet sättas lägre, eller kunna uppfattas som lägre, torde det bli svårt att rekrytera duktiga studenter och kvalificerade lärarkrafter.

En teknisk högskoleenhet kan inte göras alltför liten. Speciellt gäller detta lärar- och forskarsidan, som måste vara tillräckligt stor och brett sammansatt för att den miljö inom vilken nya tankar och idéer ständigt växer fram skall bli en realitet. En teknisk högskoleenhet måste vara självutvecklande och ha en inneboende växtkraft. Man måste därför vara medveten om att uppbyggnaden av en enhet för högre teknisk utbildning i Norrland kommer att ställa mycket stora krav på ekonomiska och personella resurser och förutsätter en vilja till aktiv medverkan inte bara hos statsmakterna utan också hos kommuner och näringsliv. Enligt min mening bör man därför till en början koncentrera insatserna till en enhet.

Genom den snabba utbyggnad av Umeå universitet som enligt riksdagens uttalanden och beslut skall äga rum kommer Umeås ställning som utbildnings- och forskningscentrum i Norrland att befastas. Enligt min mening utgör en teknisk högskoleenhet i sig själv ett så betydande utbildnings- och forskningscentrum att den bör placeras så att övre Norrland erhåller ännu en ort med denna karaktär. I en partimotion angående lokaliseringsspolitiken till årets riksdag har moderata samlingspartiet framhållit dels att utbyggnaden av universitetet i Umeå är ett viktigt inslag i det norrländska utvecklingsarbetet, dels att en teknisk högskola bör

upprättas i Luleå. I överensstämmelse härmed och i likhet med föredraganden vill jag därför förordna att den första enheten för högre teknisk utbildning i övre Norrland förlägges till Luleå.

Liksom föredraganden anser jag att en maskinteknisk utbildningslinje med tillhörande forskningsorganisation bör vara det första steget i uppbyggnaden av enheten och att förutsättningarna för en senare differentiering bör utredas. Därvid bör också beaktas det som sektionen för bergsvetenskap vid kungl. tekniska högskolan anfört angående förflyttning av delar av sektionens verksamhet till Luleå.

Föredraganden omtalar i propositionen att en organisationskommitté kommer att tillsättas med uppgift att biträda universitetskanslern i förberedelsearbetet rörande utbildningens närmare utformning, organisation och behov av resurser.

Denna kommitté bör till en början utforma förslag till organisation för en teknisk utbildnings- och forskningsenhet i Luleå och utreda dennas resursbehov. Den utbildning som skall bedrivas skall vara civilingenjörsutbildning. Enheten skall ges den inriktning som angivits ovan. Arbetet bör om möjligt bedrivas så att 50 elever kan tas in läsåret 1971/72. Organisationskommittén bör också, sedan arbetet med Luleåenheten avslutats, utreda möjligheterna att förlägga delar av civilingenjörsutbildning till andra orter i övre Norrland. Därvid torde i första hand Skellefteå och Umeå bli aktuella.

I proposition nr 88 föreslår föredraganden att riksdagen nu fattar principbeslut om att en *treårig* högre teknisk utbildning förläggs till Umeå. Det som avses synes vara en *teknisk kandidatutbildning* av den typ som utretts inom UKÄ och för vilken remisstiden just har gått ut. Jag kan inte acceptera att beslut fattas om att införa en sådan utbildning förrän det sammanställda materialet ställts till riksdagens förfogande. Tills vidare bör det inte fattas beslut om någon annan typ av högre teknisk utbildning i Norrland än en fullgod civilingenjörsutbildning.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte besluta att uppbyggnaden av högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland skall ske i enlighet med i denna motion förordade riktlinjer.

Stockholm den 30 april 1970

Gunnar Wallmark (m)